

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.90
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
zele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserate)** se
plačuje od četrterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 271.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 26. novembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Björnstjerne Björnson umira.

Iz Pariza dohaja tužna vest, da
leži Björnstjerne Björnson na smrtni
postelji. Tam v velikem Parizu, daleč
od molčečih svojih norveških fjordov
sklene morda svoje življenje pisatelj,
katerega nazivamo po vsej pravici za-
stopnika in branitelja malih tlačenih
narodov. Istina je, minuli in sedanji
časi nam kažejo marsikatero odlič-
nega in slavnega pisatelja, ali koliko
je takih, o katerih sodi svet, da niso
bili le veliki po svojem peresu, po svoji
umetnosti, temveč tudi po srcu in ple-
menitosti duše? Ni veliko proslulih
mož, pri katerih bi se genijalnost pa-
rila z velikostjo srca in mišljenja. Ti
dve lastnosti ste včasih zelo ločeni
druga od druge — prav kakor v poli-
tiki, kjer hodita često talent in srce
drugačna, popolnoma si nasprotujoča
pota. Ako pa se bode kedaj komurkoli
prisodil lovorov venec za redko zvezo
genijalnosti s plemenitostjo in srčno
dobroto, se mora prisoditi velikemu
norveškemu pisatelju — Björnstjerne
Björnsonu.

Njegovo ime se v našem kulturnem
življenju poleg jasnopoljanskega pes-
nika in filozofa najčesteje in z naj-
večjim spoštovanjem imenuje. Oba ta
slavna starčka imata mnogo podobnih
potez in misli. Oba se nista postavila
samo v službo lepi umetnosti temveč
sta nastopila tudi kot odločna bojev-
nika za pravico in resnico ter zagov-
ornika zatiranih in tlačenih. Björnson
ni imel le živega čuta za pravo in ne-
odvisnost svojega naroda, kateri si je
brez vsakega prelitja krvi priboril
svojo samostalnost, imel ga je tudi za
pravice tujih narodov, zlasti onih, ki
so trpeli in še trpe pod jarmom vlada-
jočega, oholega tujca. V tej smeri spo-
minjamo zlasti na Björnsonov nastop
za uboge Slovake, kateri je pač z zla-
timi črkami zapisan v zgodovini tega

slovanskega roda. Še nam je vsem v
dobrem spominu njegov boj z grofom
Apponyjem, zagrizenim madžarizatorjem
slovaškega šolstva, v katerem je zmagal
Björnson. Björnsonov nastop je vzbudil
velikansko pozornost v celi omikani
Evropi; saj je z občudovanja vredno
spretnostjo dokazal, da je cela mad-
žarska kultura le slepo zlato, ki komaj
zakriva azijsko divjaštvo. In kaj bi
porekel Björnson, da bi se imel ukvar-
jati s surovim in nasilnim renegat-
stvom na Koroškem in Sp. Štajerskem?
Z izdajalci svojega rodu in jezika, ki
za Judeževе groše pomagajo tujcu tla-
čiti in poneumnjevati lasten rod? Kaj
bi rekel, ko bi poznal našo pretepaško
in roparsko nemško kliko v Celju,
Ptuju in Mariboru? Svet je torej slišal
Björnsonove besede, simpatije celega
izobraženega sveta so se naklonile
Slovakom in jim služijo v boju za na-
rodno osvoboditev v veliko moralno
oporo. In mi Jugoslovani — kako da
bi ne bili slavnemu Norvežanu hvaležni
za njegovo obsodbo zagrebškega vele-
izdajskega procesa?

Poleg Henrika Ibsena je Björnson
gotovo največji ponos svoje domovine.
Vendar pa se oba med seboj silno raz-
likujeta. Ibsen je bil samotar in kozmo-
polit, Björnson pa ognjevit ljudski
tribun in politični govornik. Dolg čas,
tje do starih svojih let, sta oba moža
živela v velikem nasprotstvu med seboj.
Še le kratko pred Ibsenovo smrtjo sta
se pomirila in doživela največjo srečo,
ki more zadeti one, ki iskreno ljubijo
svojo domovino: videla sta svoj narod
neodvisen, svoboden. Ibsen je umrl
pred tremi leti, danes leži na smrtni
postelji Björnson; morebiti ga še re-
šijo za nekaj dni, a dnevi življenja so
mu že šteti. Človek si ne more kaj,
da bi se pri pojmu pisatelj ne spomnil

na naše žalostne slovenske razmere.
Kje imamo pisatelje, ki zvesto služijo
svojemu rodu, ki so mu z velikim
svojim duhom glasni preroki bodočnosti.

ki se s peresom v roki bore za nje-
gova prava in naprosijo v to celo
pomoč lepe umetnosti?

Daleč od svoje domovine umira
Björnstjerne Björnson, nekronani kralj
meglenega in skrivnostnega severa.
Tudi njegov boj s smrtjo je mogočen,
silen: tako nmira stari lev. Njegova
domovina in mi vsi, ki nam je bil pri-
jatelj in zagovornik, zasledujemo po-
slednje utripljaje njegovega zlatega
srca . . in bodemo žalovali ob njegovi
smrti z njegovo domovino vred. In ne
bodemo žalovali samo mi, temveč vsi
po vseh deželah in po vseh narodih,
ki prisegajo na svetla cilja: pravice in
svobode!

Politična kronika.

Včerajšnja seja državnega zboru.

Nadaljevala se je debata o pred-
logih za varstvo narodnih manjšin.
Nemški socialista Seliger je zagovarjal
svoj predlog, naj bi se odkazali vsi
narodnostni predlogi posebnemu 52-
članskemu odseku, ki bi se naj ukvarjal
z narodnostnim problemom in ustvaril
podlago, na kateri bi se moglo rešiti
narodnostno vprašanje. Dejal je, da
Nemci vendar resno ne mislijo na to,
da bi 9 milijonov njihovih rojakov
vladalo nad 16 milijoni Slovanov; treba
je za to njim in pa slov. meščanskim
strankam na mir. Za njim je govoril
Bienerth; kaj novega ni povedal. Med
ostalimi govorniki nam je posebej ome-
njati Grafenauerja, Kotlača in dr. La-
ginjo. Grafenauer je odločno protestiral
proti temu, da bi se smatralo dr. Kra-
mačev predlog za obstrukcionističnega;
to zaradi tega ne, ker vsebuje jedno
najnujnejših avstrijskih vprašanj. Go-
vornik je opisal nato koroške razmere,
zlasti roparski napad na Brnci in
afere z voznimi listki v Celovcu. Nem-
škutarji so protestirali in Dobernig

misli danes njegova izvajanja „stvarno“
popravljači. Za njim je šibal po-
stopanje vlade in Nemcev na
Sp. Štajerju češki poslanec
Kotlač, ki naše razmere kot oči-
videc pozna. Opisal je gonjo renegatov
proti slovenskim napisom v Ptuju, na-
mene „Štajerca“ in agitacijo za nemške
šole. Branil je „Štajerca“ Wastian,
češ, da služi za obrambo slov. naroda
in za ljudsko izomiko . . . Poslanec
Laginja je imenom Zveze južnih Slo-
vanov obžaloval, da se je zapra-
vilo toliko časa brez sej, ker
pogajanja vendar niso rodila nobenega
rezultata. Jugoslovani so bodo trudili
ohraniti delazmožnost parlamenta. Gla-
sovali bodo za nujnost vseh
narodnostnih predlogov. Na
to se je seja prekinila. Glasovalo se
bode danes o vseh nujnih predlogih
posamič in bode glasovanje imelo zelo
interesantne rezultate.

Med interpelacijami je dr. Rybačeva
zaradi pouka slovenščine na vseh ljud-
skih in meščanskih šolah v Trstu; med
predlogi Hribarjev za podržavljenje
Južne železnice in za 3. železniško
zvezo s Trstom. — Za načelnika bo-
sanskega odseka je izvoljen Šusteršič,
tiskovnega pa dr. Ivčević; za načel-
nikovega namestnika v peticijskem
odseku je izvoljen posl. Spinčič.

Kriza v Poljskem klubu. — Nemci popuščajo?

Krakovsko zborovanje poslancev
poljske ljudske stranke ima težke po-
sledice za Poljski klub: začel se je v
njem hud boj med privrženci oficijelne
klubove politike in privrženci Stapij-
skega. Ta odločno zastopa stališče, da
opusti Poljski klub svojo protislovansko
politiko, kar se pravi z drugimi bese-
dami, da se naj klub zavzame s celim
svojim vplivom za obstrukcijo vlade.
Glombinjski se brani, a pravijo, da
nima več večine v klubu. Ti dogodki
vplivajo seveda zelo na pogajanja, k

LISTEK.

Orlov in njegova žena.

Ruski spisal Maksim Gorki.
Preložil Fedor Gradišnik.

(Dalje.)

Čišik je priskakljal k njemu in mu
držal kozarec vode k črnim, zabrekli
ustnicam. Grigorij je stal kakor prevzet
od hudih sanj in se naslonil na zid
proti durim; slišal je, kako bolnik
glasno požira vodo in kako je potem
predlagal Čišik, da bi slekla Kizljakova
in ga položila na posteljo. In nato je
naenkrat zaslusal glas slikarske kuha-
rice. Njen široki obraz je zrl z izrazom
bojazni in usmiljenja iz dvorišča skozi
okno in z jokajočim glasom je govorila:
„Saje bi se mu morale dati, saje
z rumom! V kozarce dve žlički saj, in
potem ruma do vrha!“

Nekdo, ki je stal za njo, je pri-
poročal drevesno olje s sokom kumaric
in solitarno kislino.

Naenkrat je začutil Orlov, kako

je razsvetlil svetel blisk težko, motno
razpoloženje njegove duše. Da bi ta
žar še bolj razplamtil, si je pričel z
vso silo drgniti čelo — potem je urno
odšel, hitel preko dvorišča in izginil
na ulico.

„Usmiljeni Bog . . . tudi čevljarja
se je lotilo! V bolnišnico je hitel!“ je
stokala na ves glas kuharica.

Matrona je stala poleg nje, jo zrla
s široko odprtimi očmi in se tresla na
vsem telesu.

„Lažeš!“ je rekla hripavo, s te-
žavo premikajoč blede ustnice. „Mo-
jemu Griški ne more ta paganska bo-
lezen nič hudega . . . Ta ji ne pod-
leže . . .“

A kuharica je ni več slišala.
Glasno tuleč je že nekam izginila in
pet minut pozneje se je že nabrala
kopa sosedov in pasantov pred hišo
Petunikovo Tiho šepetajoč so stali
tam, in na njihovih obrazih so bila
zapisana ista čuvstva: nervozno raz-
burjenje in brezupna žalost — in poleg
tega skriven srd, družec se z umetnim

pogumom. Na dvorišču je hitel med
radovedno množico in bolnikovo sobico
Čišik sem in tja in prinašal vsakokrat
novo novico o stanju harmonikarjevem.

Drug drugega so se tiščali in na-
polnjevali prašni, slabo dišeči cestni
zrak s svojim motnim šepetom. Od časa
do časa se je zaslusala tudi robata
kletev, ki je veljala kakemu neznancu
— kletev, baš tako brezmiseln kakor
hudobna.

„Glejte, Orlov prihaja!“

Orlov se je pripeljal na vozu, po-
kritim z belim platnom, pred hišo. Sedel
je poleg kočijaža, temno zročega člo-
veka, ki je bil tudi oblečen v belo
obleko.

„Stran tukaj, s pota!“ je vpil ko-
čijaž nad ljudmi.

Zavozil je naravnost med množico,
ki se je razkropila na vse strani. Po-
gled na rešilni voz in surovi klic ko-
čijaža sta nekako pomirljivo vplivala
na razburjene gledalce. Naenkrat so
izgledali vsi mirnejši, nekateri so za-
pustili celo svoje prostore. Takoj za

vozom se je prikazal dijak, ki je prej-
šnji dan obiskal Orlova in njegovo
ženo. Čepico je imel potisnjeno globoko
nazaj. Na čelu so mu stale velike potne
srage. Oblečen je bil v dolgo, svetlo-
belo haljo, na kateri je bila spredaj
velika luknja, ki jo je najbrže ravno-
kar povzročila kakšna kislina.

„No, Orlov, kje pa je bolnik?“ je
vprašal dijak glasno, pazno opazujoč
obdajajoče ga ljudi.

Sprejem, ki so mu ga priredili, ni
bil baš prijazen, dasiravno so ga veči-
noma motrili le z neko gotovo rado-
vednostjo.

„Glejte vendar . . . tu prihaja
kuhar!“ je zavpil nekdo na ves glas.

„Pazi, ta ti bo lepo postregel!“ je
pripomnil tiho in hudobno drugi.

Kakor vedno, se je našel takoj
tudi šaljivec med množico:

„Tako kašo skuha ti,
da ti trebah razleti!“

Smejali so se, a ta smeh je bil
nevesel, boječ in nezaupen.

(Še pride.)

se še vedno vrše za kulisami in stre-mijo za rešitvo krize. Pametni Nemci uvidevajo, da z eventualnim preobratom v Poljskem kolu nimajo več večine v parlamentu in da je torej Bienenrth ne-mogoč. Ta nazor je izrekel dr. Stein-wender v „Tagesp.“, včeraj zvečer in danes zjutraj že očita tetka Bienenrthu, da jo je zavozil . . . dočim je bil še včeraj in predvčeršnjim vzor avstr. državnika. Nemci uvidevajo, da sami ne morejo vladati, istotako kakor Slo-vani ne: to spoznanje nam bo prineslo morda že prihodnji teden politični preobrat.

Drobne politične novice.

z Trojica ministrov - de-fravdantov. Danski državni zbor je izvolil posebni odbor, kateri ima pre-gledati akte Albertijevega procesa in premišljevali o vprašanju, ali bi se vložila pred državnim sodiščem tudi tožba proti bivšima ministroma Chri-stensenu in Sig. Bergu. Odbor ima po-ročati v 14 dneh . . . Sedanji mini-sterski predsednik dr. Zahle sili namreč na to, da bi prišel njegov prednik Christensen zaradi Albertijevih milijon-skih defraudacij na zatožno klop.

z Za župana v Kodanju je izvoljen socialista Knudsen z 18 proti 16 glasovom.

Senator Garin čisti Augijeve hleve po ruskih državnih uradih in vojaških intendaturah. Kamor pride, zapirajo za njim uradnike zaradi po-neverjenja drž. denarja. V Moskvi je bilo 23. nov. na njegovo povelje dejanih 66 uradnikov pod ključ.

z Justh in madžarske na-rodnosti. Ker Justh rabi v svojem boju proti Kossuthu podporo nemadž. narodnosti, si jih skuša z raznimi ob-ljubami pridobiti. Po poročilu „Vater-landovem“ je izjavil sledeče: Moramo učiniti življenje narodnostim znosno in zabraniti, da bi se njihovi upi obračali na Dunaj ali v Bukarešt. Mi jim mo-remo mirno dovoliti autonomijo v na-rodnih zadevah, ali moramo jih pre-pričati, da je neodvisnost Ogerske tudi v njihovem interesu . . . Justh ima sicer prav, ali od obljub, ki jih da kakšen Madžar, pa do spolnitve je dolga pot.

Vnovič sveta vojska na Maročanskem. „Daily Mail“ po-roča iz Tangerja, da se je pojavil novi pretendent na sultanov prestol na Ma-ročanskem, Muley Kebir. Ta je utekel pred 5 meseci iz Muley Hafidove ječe in je začel sedaj vojsko proti njemu. Enkrat je že popolnoma potolkel Ha-fidove čete.

Shod nemških katolikov na severnem Češkem se vrši prihodnje leto. Kraj še ni določen.

Friedjungov proces — od-goden. Iz Belgrada poročajo, da utegne biti Friedjungov proces odgo-den, ker se je izkazalo, da so doku-menti, kateri so bili baje spisani v srbskem ministerstvu za zunanje za-deve, ponarejeni. Krivda zadeva avstro-ogrsko poslaništvo v Belemgradu, kjer se bodo baje v kratkem času vršile velike spremembe.

Vojaška strahovlada na Grškem. Glasilo „Vojaške zveze“ Chronos javlja, da priobči prihodnje dni proskripcijsko listo vseh uradnikov, ki po njegovem mnenju niso na svojem mestu in se morajo odstraniti. Vsled tega vlada silen strah v Atenah. Zbor-nica je odgojena.

Napredni Rusi v Varšavi prično izdajati lastno glasilo, ki se bo zvalo „Svobodnoje Slovo“.

Idejo hrvatsko-srbske ko-alicije v Bosni in Hercegovini bude širil poleg „Narodne zajednice“ tudi novi srbski list v Mostaru, „Rad“.

d Nazori nemškega aristo-krata o Slov. jednoti. Grof Kuef-stein, član avstrijske seveda gosposke zbornice očita v „Vaterlandu“ Slov. jednoti, da napada (!) konstitucionalne pravice avstr. cesarja s tem, da zahteva premembo vlade, vlade, ki krši temeljne državne zakone in uvaja germanizacijo na vseh poljih državne uprave. In ljudje, kakor je Kuefstein in njegovi kumpani, informirajo avstr. cesarja o položaju v državi!

d Preobrat v Belgiji. Vsled razpora med klerikalci pride na vlado najbrž koalicijski kabinet iz liberalcev, socializmov in mladoklerikalcev. Od socializmov postane njihov vodja Van-derveelde minister javnih del.

d „Balkan balkanskim na-rod om!“ Posnetek glasovitega Monro-evega nauka hočejo doseči na Balkanu Mladoturki. Enver-beg pride prihodnje dni v Beligrad, da bi se dogovoril z belgrajskimi politikami o konferenci za-stopnikov vseh balkanskih držav glede zveze vseh balkanskih držav z geslom „Balkan balkanskim narodom.“ Z Be-legagrada se misli Enver-beg podati v Sofijo.

Dnevna kronika.

a Letalni stroj brez motorja. Fran-coski profesor Lang je pred zastopniki časopisja in strokovnjaki delal poizkuse z letalnim strojem, ki ga je sam iz-našel in nima nobenega motorja. Pri poizkusnem poletu je dosegel brzino 18 km na uro.

a Umetniška akademija v Krako-vem zaprta. Pretekli teden so sluša-telji krakovske umetniške akademije začeli stavkati, ker so prostori te aka-demije popolnoma nezadostni, ter so sklenili, da toliko časa ne bodo ob-iskovali predavanj, dokler ne bo rektorat, oziroma naučno ministerstvo ob-ljubilo, da se bo odpomoglo tem raz-meram. Rektorat je pozval akademike, naj zopet posejajo predavanja, ker se bo drugače zaprla akademija. Dijaki se pozivu niso odzvali, zato se je dne 13. t. m. akademija zaprla sporazumno z naučnim ministerstvom. Dijaki orga-nizirajo medtem zasebna predavanja ter so sklenili, da bodo toliko časa stavkali, dokler se ne ugodij njihovim zahtevam. Stavkujoči dijaki so odpo-slali na Dunaj deputacijo k vladi in poljskemu klubu. Dijaki umetniških akademij na Dunaju in v Pragi so odposlali svojim tovarišem v Krakov izjavo, s katero odobravajo njihov korak.

a Kopernikov prednik. Neki fran-coski učenjak je našel v Parizu v na-cionalni knjižnici staro delo škofa Presme, iz katerega sledi, da je on prevedel po Aristotelu „Nebo in Zem-lja“ in postavil teorijo, da se suče zemlja okoli solnca. To se je baje zgodilo že leta 1317 v Lisieux na Francozskem.

a „Wrightova družba“ za gradnjo vzletalnih strojev se je ustanovila v Novem Jorku. Kapitala ima 5 milijo-nov kron.

a Novo mestno gledališče si je postavilo mesto Ml. Boleslava na Češkem. Novo monumentalno stavbo so minule dni slovesno otvorili.

a Želja dolgo živeti. Dr. Latson, ki je daleč znan po svojih poljudnih spisih o zdravstvu in negovanju zdravja, ima predpis za dolgo življenje. Mož pravi: Ljudje si predvsem žele dolgo živeti. In vendar si le malokateri misli, da je dolgo življenje odvisno od go-tovih natanko določenih pogojev, in le če se ti pogoji izpolnjujejo, si je mo-goč dobo življenja podaljšati in sicer prav zelo. — Glede dolgovčnosti ali dolgega življenja je čednost seveda vplivna; ampak v tem in v mnogih drugih ozirih se je upliv dednosti zelo precejneval. Dostikrat se dogodi, da človek slabotnega rodu, bolehave in kratkožive družine, če primerno skrbi zase, živi mnogo nad svetopisemskih sedemdeset let; dočim drug človek opremljen z izborna življensko silo, vsled neskrbnosti ali razuzdanega živ-ljenja tako obrabi svojo zalogo živ-ljenske moči, da se zgrudi v zgodnji grob. — Če pogoje zmanjšamo na naj-

nižje število, dobimo glavna dva ali pravi se dva, ki sta čisto telo in mirna duša. Da pridobiš prvo, moraš zmerno jesti priprosto hrano, moraš piti mnogo čiste vode in moraš gledati na to, da strup odstranjuje organi, koža, pljuča, drob in obisti, izvršujejo svojo polno dolžnost. — Dušni mir je bistven, ker vse vznemirjanje, posebno neprijetno vznemirjanje, strah, skrb, jeza itd. — vsa taka dušna stanja vzvratno de-lujejo na životne organe, moteč nji-hovo delovanje, ter tako izpraznuje životno moč in krajšajoč dolgost živ-ljenja.

a Prebivalstvo Prage (to je Prage, Karlina, Smichova, Kr. Vinogradov, Žiškova in Vršovic) znaša sedaj 494.31 prebivalcev.

a Dr. Avgust Harambašič, pred leti od vsega hrvatskega naroda, p-osebno od hrvatske mladine oboževani pesnik in zastopnik hrv.-srbske koal-icije, se je, kakor smo že svoj čas po-ročali, prodal pred nekaj meseci pro-tinarodni Rauchovi vladi in je dobil mastno uradniško mesto. Sedaj je od-ložil saborski mandat in mandat de-legata v ogrskem drž. zboru. Koalicija namerava v okraju Novsko na njegovo mesto kandidirati člana hrv. stranke prava dr. Mirka Brežana.

a Orla so si snovali češki kleri-kalci s pomočjo slovenskih „Daničar-jev“ na Dunaju. V kratkem se name-ravata, kakor poroča „Slovenec“, na Dunaju osnovati še dva „Orla“.

a Gibanje čet na Ruskem. Iz Ru-sije došli trgovci pravijo soglasno, da premikajo Rusi svoje čete proti avstrij-ski meji, da utrjajo nekatere kraje in da nadzorujejo vojaštvo visoki oficirji. Na Dunaju se pa ne zmenijo dosti za to, ker se sedaj vrši, o čemur so Rusi že davno govorili.

a „Veliki Krakov“, to je s pripo-jenjem 13 okoliških občin bode štel 147.000 prebivalcev v 3904 hišah.

a Umrl je predvčeraj na Dunaju guverner poljedelske kreditne banke vitez Tausig. Pravijo, da je umrl vsled zastrupljenja z antinomom, ki je bil v njegovih sobininih tapetah.

a Novi štabni častniki pri domo-brančih. Govori se, da dobijo vsi kot dopolnilni referenti pri domobrskih poveljstvih nastavljeni oficirji šaržo štabnih oficirjev.

a O zadevi poskusnega zastruplje-nja oficirjev s ciankalijem se še ne ve nič gotovega. Neki telegram pravi, da je bil mlad nadporočnik iz neke ga-liške garnizije nujno pozvan na Dunaj, ker se ga snu, da je oficirjem poslal ona pisma. — Od strani policije se pa pravi, da je sled že popolnoma jasen in da bodo že morda danes imeli zločinca.

a V premogokopu. Iz dnevnika ene izmed onih 198 žrtev, ki so se pone-srečile v premogokopu v Cherry, po-dajemo sledeče vrstice, ki jih je pisal nesrečen premogar gledajoč strašni smrti v oči: Ob 10 h 30 m v soboto: Še živimo; brat Alfred je pri meni. Velika večina ponesrečenih še živi. Če bom umrl, dajte moj diamantni prstan kakemu prijatelju. Krepimo se z vodo. Zrak je slab, strupeni plini prihajajo. — Ob 4 h 15 m: Mi menjavamo pro-store; nas je vedno manj. Nekateri so hoteli planiti na prosto, pa niso prišli, več nazaj. — Ob 7 h 30 m: Lačni smo in zaspani; zraka nimamo. Pripahlja-vamo si ga s pokrovi od vedric za vodo. — Ob 9 h 35 m: Strupeni sopuhi nas mamijo. — Ob 10 h 35 m: Nade nas zapuščajo. — Ob 12 h 15 m: Ker ne dobimo zraka, si delamo ventilato je. Tri imamo. — Ob 1 h 33 m: Vedno več strupenih par, ko bi ne imeli ventila-torjev, bi že bili mrtvi. — Ob 2 h 49 m: Umiramo radi pomanjkanja zraka. Imamo šest ventilatorjev. Do jutri še bo slo. — Ob 3 h v jutro: Še živ. Al-fred tudi. Mraz, slabost, lakota. — Ob 3 h 15 m: Dihamo še, pa življenje beži, konec bo — mislim.

Tu je konec zapiskov in konec — življenja.

Dne 8. decembra se vrši v Celju glavni zbor Narodne stranke. Somišljeniki, agitirajte za udeležbo!

Štajerske novice.

v Jugoslovani in sedanji poli-tični položaj. „Nar. listy“ pišejo mi-nulo sredo: „Od poletja, ko sta vodila obstrukcijo Slovenske jednote dr. Šu-steršič in Udržal, se je mnogokaj spre-menilo. Komaj so se sešli poslanci v začetku jesenske državnozbornske kam-pane, so zgubili Slovenci, združeni v Šusteršičevem klubu, vodstvo. V ospre-dje so došli Čehi z izgovorom, da se sedaj gre za zadevo, ki se tiče Čehov. Šusteršič je stopil v ozadje. In ni bilo še dovolj s tem. Danes sta sklenila oba jugoslovanska kluba pripustiti prvo či-tanje proračuna . . .“ Iz tega in iz po-ročil „Slovenca“ samega je torej raz-vidno, da so slovenski klerikalci opu-stili misel na obstrukcijo in so za stvarno opozicijo kakor Zveza južnih Slovanov. Tudi tokrat se je pokazalo, da je Zveza ostala s svojo mirno, sta-bilno politiko na pravi poti, dočim je Slovenski klub poletel samo renomiral s svojo obstrukcijo sedaj pa je ponižno in skesa-no priznal svoj greh in se vr-nil k pametni taktiki, zaradi katere so poleteli vsi klerikalni tiskovni klativitezi ps-ovali naprednjake za nemšku-tarje in vladne hlapce. Tolahko služi slov. naprednjakom, ki so odobra-vali zmerno postopanje Zveze južnih Slovanov, v veliko zadoščenje. Razmere bodo sicer kmalu pokazale, da bomo morali o zavoženi taktiki večine slov. državnozob. delegacije govoriti še ostrejše besedo.

v „Svobodna šola“ ne da mari-borskemu kaplanu dr. Hohnjecu miru. Menda je to najvažnejša zadeva, ki jo imamo sedaj na Sp. Štajerskem! V „N. Dn.“ smo pred nekaj dnevi v dopisa iz Pariza opisali v informacijo svojim bralcem sedanje ljudsko šolstvo na Fran-coskem. Ta članek daje sedaj dr. Hoch-njeca povod za več ali manj neumne in v interesu svete vere zavite pole-mike proti naši stranki in časopisju Verjamemo, da duhovni gospodi ni po-volji, ako se ljudi nepristransko podučijo o stvarih, ki jim niso ljube! Včerajšnji „Slov. Gosp.“ tudi vpije o svo-bodni šoli, dasi pri nas še nikdo ne misli na to, da bi bilo morda dobro, ako bi se gg. kaplanom kakor so Berk, Rabuza in tt. gledalo nekoliko bolj na prste. Pa samo jedno nam je neumljivo: namreč, zakaj razburja duhovništvo pri nas nepoučeno kmečko ljudstvo zaradi stvari, s katero je 99% francoskega kmečkega prebivalstva popolnoma za-dovoljno?

Saj pravijo poročila iz Francije, da so se vkljub skrajno hujskajočemu pastirskemu pismu francoskih škofov proti učnim knjigam na ljudskih šolah, ljudje le v 3, 4 krajih uprli, drugod pa vlada popolen mir. Ne slepite torej ljudstva in ne gasite tam, kjer vas nič ne peče. „Slov. Gosp.“ ne bode sedanjih razmer na Francozskem prav nič spremenil, in če se dr. Hohnjec z vso vsojo občudovanja vredno rabuli-stiko na glavo postavi, Svetujemo „Slov. Gosp.“, naj se raje kot baje kmečki list bavi s kmečkimi in narod-nimi stvarmi, saj jih je več ko dovolj Tako ni na pr. o prevažni anketi glede starostnega zavarovanja spregovoril niti besedice!

v O jezikovnih razmerah na Sp. Štajerskem in Koroškem hočeta go-voriti v sedanji debati o nujnih pred-logih glede varstva narodnih manjšin — Wastian in Marckhl. Kako bodeta ta možaka govorila o razmerah pri na-ših sodnijah in pol. uradih, je znano; dolžnost je torej naših spodnješt. slov. poslancev, da ju po zaslugi zavrnejo in postavijo brez usmiljenja na sramotni

oder vse znane slučaje „nepripravnega“ postopanja naših sodnih in političnih uradnikov. Zlasti v Celju je gradiva dovolj, pa tudi glede Brežic, Konjic, Slovenj gradca, Šoštanja, Maribora, Rogatca, Ptuja itd. ga ne primanjkuje. Čemu bi bili kulantni proti našim očitnim sovražnikom in škodljivcem?

v Velika gospodarska shoda na Mestinju in v Ptuj se vršita v nedeljo 28. tm., na Mestinju ob 11. uri pop. pri A. Smehu (Cigajnerbirt) v Ptuj ob 11. uri dop. v Nar. domu. V Ptuj govorita dr. Ploj, dr. Kukovec in drugi. Na obeh shodih se bo govorilo o novem davku na vino.

Na nedeljskih klerikalnih shodih bo povsod dobro vprašati klerikalne poslance, zakaj so glasovali za nagodbo z Ogrsko in Hrvaško, čije posledice najtežje občutijo naši vinogradniki?

v Velik shod vinogradnikov na Bizeljskem se vrši dne 5. dec. tl. ob pol 3. uri pop. v Blažincičevi gostilni. Na dnevnem redu je: novi davki na vino. Opozorjamo že danes celi brežiški okraj na ta shod.

v Tatvina v Celju. Predvčeršnjim je nekdo ukradel gostilničarju Schwarzu srebrno uro in verižico, vse skupaj vredno 108 kron. — V Arji vasi pri Celju je pa neki krošnjar, ki nosi milo po hišah in berači, večim strankam ukradel 90 K.

v Naročila na ameriške trto. Štajerska dežela razproda spomladi l. 1910 800 tisoč cepljenega trsja in 400 tisoč ključev. Naročila se lahko vpošljejo naravnost dež. odboru ali po obč. uradih. Pogoji so razglašeni na uradnih deskah okrajnih zastopov.

v Petrovče. Kmetijska podružnica v Žalcu je priredila dne 21. novembra svoje peto zborovanje v Petrovčah. Navzočih je bilo 75 kmetovalcev in gospodinj; pričakovali smo jih mnogo več in se čudili, da je pri nas še vedno tako malo zanimanja za velekoristna predavanja, ki jih priredi kmetijska podružnica. Probuajte se vendar in pridružite se naši podružnici, ki vam nudi mnogo ugodnosti. Zborovanje je otvoril načelnik podružnice, g. drž. poslanec F. Roblek, pozdravljajoč vse navzoče. Povdarjal je, da bo treba živinoreji v Savinski dolini obračati posebno pozornost in negovati to panogo kmetijstva bolj, nego se je to storilo dosedaj. Na prošnjo podružničnega odbora je prevzel pri današnjem zborovanju predavanje okraj. živinozdravnik gosp. I. Fischer iz Žalca. Govoril je o prvi pomoči pri boleznih domače živine in o napakah naših živinskih hlevov. Gosp. predavatelj nas je na podlagi svojih dolgoletnih izkušenj pončil, kako naj z živino ravnamo in naštel napake, na katere je naletel v slučajih živinskih boleznih. Razmotrival je o boleznih konje, goveje živine in svinj, raztolmačil vzroke in povedal, kako se je naj v naštetih boleznih postopa z živino. Za vsestransko poučni, temeljit govor se je g. živinozdravniku zahvalil g. predsednik. Ker se g. živinozdravnik Fischer v kratkem preseli v drug kraj, se mu g. Vinko Steiner zahvali za ves trud in požrtvovalnost, katerega je imel v teku let, kar je služboval pri nas, želeč mu, da bi tudi v novem kraju svojega delovanja dosegel toliko uspehov, kakor v Savinjski dolini.

o Iz Vranskega. Ciril-Methodova podružnica je priredila 21. t. m. s sodelovanjem pevskega zbora „Ljudske knjižnice v Prekopi“ koncert, ki se je vršil v novih prostorih g. Košenine. O koncertu se je slišala skozinsko sama hvala. Bil pa je tudi mogočen pevski zbor — do 40 pevcev in pevk, ki je z lahkoto proizvajal težavne komade. Tudi prekopski zbor je nastopil samostojno ter istotako dovršeno zapel, za kar je žel burno priznanje. Po kon-

certu je govoril g. pot učitelj Iv. Prekoršek o pomenu in koristi naše šol. družbe tako vzneseno in prepričevalno, da ga je občinstvo z napeto pozornostjo poslušalo. H koncu svojega govora pa je omenil rodoljubnega gostilničarja g. Košenino, ter mu izročil v imenu družbe diplomu za nabranih 200 K v njegov nabiralnik. G. Košenina se je zahvalil družbi za diplomu ter vsem svojim gostom, ki so tako požrtvovalno prispevali v njegov nabiralnik, da v razmeroma kratkem času krasi njegove prostore diploma. Viharnega, dolgotrajnega ploskanja in živio-klicev ni hotelo biti konca po dvorani. Nato se je pričela prosta zabava in vse je rajalo pozno v noč, veselo lepega uspeha, ki ga je dosegla podružnica. Želimo, da nas podružnica zopet v kratkem z enako prireditvijo razveseli.

v Iz Št. Jurja ob Taboru se nam poroča, da je dobil tamošnji župnik Zdolšek najvišje odlikovanje, menda za to, ker je glede šole v Ojstreci prodal večino prizadetih kmetov na ljubo baronu Müllerju in par svojim privrženecem.

v V Dobovi pri Brežicah se je naselil končno vendar slovenski pekovski mojster. Potrebujemo še narodnega mesarja. Dobovčani pa vedo, kaj je njihova narodna dolžnost.

v Na Bizeljskem je izvoljen za župana naš vrli somišljenik ekonom g. Iva Malus. Živel!

v Za zvezo slov. napr. mladine je nabral v veseli družbi na Bizeljskem tov. Škof 7 K. Iskrena hvala!

v Slepjar v Sl. Bistrici. Na sejmski dan je prišel neki slepar v Slov. Bistrico, ki je kaj dobro tržil s tem, da je menjaval denar in pri tem sleparil. Kupoval je v trgovinah ali pa v gostilnah pil in pri plačevanju si je dal menjati kak bankovec. Pri tem je menjalca tako zmotil, da je zopet sam neopaženo skrnil bankovec, na kar je zagotavljal, da ga je že on (trgovec ali gostilničar) shranil. Na kolodvoru je nekdo sleparja pač prijel, ali žal, da ga ni predal policiji. Goljuf je zopet ušel.

v Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Občinske volitve, proti katerim je bil vložen rekurz, so potrjene.

v Požar v Radgoni. V sredo zvečer je začelo v eni sobi radgonskega rotovža goret in ker je registratura sama takoj v drugi sobi, je bila nevarnost velika. Dva sosedna trgovca sta dala takoj svoja dva minimaxaparata, ki sta kmalu ogenj pogasila. Drugi prostori so bili rešeni, ali enemu stražniku in dvema ženskama je vse zgorelo.

v Slabost jih je obšla. Neka viničarica, 62 let stara Jožefa Glenča se je slabosti zgrudila v sredo predpoldne v Mariboru na cesti, da so jo morali prepeljati v bolnišnico. — Ravno isti dan je pa tudi 70 let staremu delavcu Marku Feiglu v Studencih pomagala rešilna družba, ker je na cesti obnemogel.

v Zlatomašniški jubilej je obhajal 24. tm. žalski župnik Koren.

v Vendar jih vest peče. V nedeljo se vrši pri Sv. Križu na M. p. klerikalni shod, a topot ne pri Hauptmann temveč pri Jurešu. Župnik Weixl si navzlic svojemu gorečemu prijateljstvu do Hauptmana, ki imejuje Slovence v svoji gostilni „bindišče“, ni upal sklicati shoda k Hauptmannu. Sicer pa, kdor glasuje v okr. zastopu z Nemci proti slov. društvu, voli Roškarja-Roschgerja, ki se tako dobro razume na streljanje in se brati s Hauptmannom — temu je itak vse jedno! Ali ne, gospod župnik Weixl?

v Nagle smrti je umrl med potjo, ko je peljal domu voz listja, posestnik B. Černko iz Sv. Lovrenca na Dr. p. Bil je star 82 let.

v Umrl je v Žiškovem pri Pragi oče ravnatelja „Zvezine“ tiskarne v Celju g. Viktorin Casanova.

v Protestne shode proti novemu vinskemu davku je sklicala klerikalna stranka to nedeljo v 14 krajih. Govorijo klerik. deželno- in državnozborni poslanci.

v Sv. Anton v Slov. gor. Včeraj ob 3. uri popold. smo zagledali onstran Mure v ogrskem zraku plavati zrakoplov. Zdelo se nam je, da stoji mirno, a motili smo se; 30 minut pozneje smo ga videli plavati v hrvatskem zraku nad Maceljskim gorovjem. Preplul je v 30 minutah približno 20 ur pešpoti. Prenočil je najbrže v Zagrebu. Bomo že izvedeli.

v Iz Maribora. Piknik „Slovanske Čitalnice“ v Mariboru se vrši v soboto dne 27. tm. v mali dvorani Nar. doma. Začetek ob 7. uri zvečer.

o Železnica Aspang-Friedberg. V sredo po noči so prebili najdaljši, 2.477 m dolg predor, ki bo potreben za novo, takozv. Wechsel-železnico. S tem je vseh 6 predorov prebitih in železnična uprava upa, da bode nova železnična zveza Vzhodne Štajerske z Dunajem že l. 1910. otvorjena.

o Velik železnični shod vprilog železnici Gleisdorf-Hartberg se vrši to nedeljo v Gleisdorfu.

Kranjske novice.

o Vpokojen je orožniški polkovnik Rudolf Riedinger pl. Kastrebarg dež. orožniškega poveljstva št. 12. v Ljubljani.

o Sodno prakso pri ljubljanskem sodišču je nastopil kot odvetniški kandidat vpokojeni finančni komisar dr. Robert Kermavner.

o Kmetijska šola na Grmu ima letos 10 drugo- in 22 prvoletnikov. — Izmed učencev prvega tečaja je 21 Kranjcev in 1 Štajerc. Zimski tečaj šteje 9 učencev, letni pa 13.

o C. M. podružnica se je ustanovila na Vinici dne 21. t. m. Pristopilo jej je 35 letnih in 33 podpornih članov.

o V Škofjitolci je bil včeraj izvoljen za župana notar g. Niko Lenček.

o Šulferajusko šolo mislijo ustanoviti Nemci na Glincah pri Ljubljani, ker se jim sedaj toliko(!) otrok iz Glinca, Viča in Rožne doline potujči(!) na slovenski šoli na Viču.

o Nemci na Kočevskem. Dne 15. t. m. so se vršile občinske volitve v Rodinah na kočevski meji, kjer so Nemci prodrli v 3. razreda z 22 glasovi večine. V prvem in drugem so pa baje izvoljeni sami Nemcem naklonjeni Slovenci, torej — nemškutarji. Poraz Slovencev mora biti zelo usoden, ker „Grazer Tagblatt“ vzklika: „Die Saat gedeiht prächtig!“ — (Pšenica gre v klasje!)

o Žganje umorilo štiri moše. V Šmartinu pri Kranju je žganje vzelo tekom tedna štiri moške. — Dva s'a umrla hipoma, ko sta se ga nalila v isti gostilni. Zadnji je še prvega šel kropit in ga je ozmerjal, da ga je preveč izpil, potem se ga je pa še sam napil. Dva sta pa zmrznila, ko sta bila pijana, in sta tako dokazala, da žganje „greje“.

Koroške novice.

o Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu je prestopila h klerikalni „Zadružni zvezi“ v Ljubljani.

o Odbor slovenskega političnega društva za Koroško je sklenil zahtevati sklicanje izvršilnega odbora vseslovenske klerikalne stranke z ozirom na zadnje dogodke na Koroškem.

Primorske novice.

a Shod zaupnikov soc. dem. stranke na Goriškem je sklican na nedeljo 28. t. m.

a Italijanska liberalna stranka v Istri si je izvolila novo predsedstvo. Predsednik ji je dr. Constantino Constantini iz Pazina.

Po svetu.

o Tri hčerke ubile očeta. Velikovaradinska policija je zaprla vse tri hčerke bogatega kmeta Olajša, Marijo, Julijo in Suzano, ker so spečega očeta s sekuro ubile. — Olajš je bil brutalen človek in je s hčerkami zelo grdo ravnal.

o Juveli Matere Božje Čenstohovske. V Krakovem so prijeli nekega Zaudererja iz Stanislava, ki je hotel dati paucirati kepo zlata, več starinskih zlatih ur z biseri in z briljanti in smaragdji okrašene zlate prstane. Našli so pri njem tudi več nenavadno velikih biserov. Ker Zauderer ni vedel povedati, odkod ima to blago, se sumi, da je bilo vse ukradeno Mariji v Čenstohovem.

o Neopasen norec. Na Dunaju so prijeli nekega Frana Putyro, ki si je domišljeval, da je bil njegov ded grof, kakor tudi njegov oče, on pa ne, ker so ga kot grofovega sina predali neki kmetici. Ta misel mu je prešla čisto v meso in kri. Da bi res postal plemič, je ponarejal plemenitaška pisma, a vedno so ga poučili, da to ne gre. — Zadnji čas je delal v neki tvornici na Ruskem kot pisar.

Grozilna pisma za grofica Lonyay. Belgijska princezinja Štefanija, sedaj grofica Lonyay, je prejela pismo v katerem se jej zelo grzi, ako v gotovem času ne shrani pri nekem kostanju 2 tisoč kron. Policija in detekтиви so začeli zasledovati pisca in posrečilo se jim je, ga ernaliti v osebi orozvarskega prebivalca Pokrocza in njegovega sina.

o Nesreče v tirolskih gorah. Tirolski deželni strelec Janez Reichhalter, ki je služil v Bolcanu za oficirskega strežnika, je odšel te dni v Goldegg, da obiše svoje ljudi, pri čemur je pa ponesrečil v prepadu. — Pri Stenici so našli v vodi Sarca truplo voznika Batisti iz kraja Roncone. Nesrečnik je padel iz mosta 45 metrov globoko. — Pri kraju Cembra so našli v nekem prepadu kmeta Gottardija. Zdi se, da je šel radi pelagre sam v smrt.

o Blaznik v carjevi loži v gledališču. V Petrogradu se je odigral med igro Gonnodrova „Fausta“ ta-le prizor. Distingviran gospod pride in zahteva, da se mu otvori carska loža v Aleksandrovem gledališču. Sluga, ki je mislil, da je z redovi okičeni mož s kakega tujega dvora, mu je takoj astregel. Med prvim dejanjem se je tujec popolnoma pravilno obnašal, a ko je nastopil odmor, je začel davati tako čudne glasove od sebe in se tako vesti, da je postala policija na nja pozorna. V policijskem uradu se je izkazalo, da je tujci carski gost neki grajščak iz Žitomira.

v Tihotapci s saharinom. Velikemu tihotapstvu so prišli v Cirihi na sled. Četa tihotapev je sestavljena iz samih Čehov, ki niso nikoli nič delali, a vedno dobro in veselo živeli. Oni so tihotapili na ta način, da so se vozili vedno le z nočnimi brzovlaki. Odpeljal se je vedno kateri ob pol 11. zvečer iz Ciriha in ob 2 u jutro je že bil prek avstrijske meje. Saharin so jemali seboj v zabojih po 20 kilogramov in so ga shranjevali v kupeju kje pod pečno cevjo ali pa pod sedežem. To je vedno oskrbel kak spremljevalec, dočim se je pravi tihotapec vsedel v drug kupe z malim ročnim kovčegom, v katerem ni nikoli imel nič drugega kakor nekaj perila. Sedaj so jih vse izsledili.

v Red na Ruskem. Eden bivši in eden sedajni uslužbenec državne tiskarne v Petrogradu sta poneverila 1500 kreditnih listov, ki so bili deloma že podpisani, deloma nepodpisani. Oba so zaprli.

Najhitrejša bojna ladja na svetu je najnovejša dreadnought z imenom „Vanguard“, ki je v svoji enourni poskusni vožnji prevozila 22,4 vozla. Pri tem je pa ladja vozila še s 1000 konjskimi močmi manj kakor znesejo njeni stroji.

v Princ in koristka 26 let stari Nasir Ani-Khan, sin najbogatjega indijskega kneza, je že 8 let živel v Oxfordu in Londonu in se je poročil s popolnoma nepoznano koristko, kateri je takoj po poroki naklonil brilantni nakit v vrednosti pol mil. kron.

d 18 slovenskih rudarjev je po zadnjih poročilih ameriškanskih slov. listov moralo umreti pri nesreči v Cherryju.

z Princ in koristka. 26 let stari princ Nasir Ani-Khan, sin najbogatjega indijskega kneza, je že 8 let živel v Oxfordu in Londonu in sedaj se je poročil z neko popolnoma neznano koristko, kateri je takoj po poroki naklonil brilantni nakit v vrednosti pol milijona kron.

a Willi Burmeister ima pač smolo. Pred nekaj dnevi smo poročali, da si je slaviti umetnik kupil za 120.000 K gosli Stradivarijevega izdelka. Sedaj pa, ko je mislil koncertirati v Berlinu, je njegov spremljevalec vrgel gosli radi nepažnje na tla, da so se popolnoma razbile.

o Zaklad so našli. V pritličju zgodovinske Casa del Rey Moro blizu mesta Ronda na Španskem so našli velikansko množico zlatega in srebrnega denarja. Zadnji čas je bil kupil to posest ameriškanski milijonar Perin, ki je nadzoroval sam neka popravila. — Pri razstreljevanju zidov so našli mnogo loncev z denarjem.

o Pod nesrečno zvezdo je bil rojen neki Fr. Leibold v Schorzingenu na Švabskem. Leibold je bil posestnik 3 hiš in ko mu je ena popolnoma zgorela, je šel v drugo stanovat. A že prvo noč se je podrl dimnik in vsa gradnja pod njim, da je Leibold komaj in komaj skoz okno ušel. Ko je nato odrinil žalosten v tretjo hišo, so ga zaprli, ker je bil na sumu, da si je hišo sam zažgal. Dokazal je seveda svojo nedolžnost in čez 4 tedne je šel zopet domu. A komaj je prišel blizu hiše, je zapazil, da se mu je tudi ta zrušila med časom, ko je bil on v preiskovalnem zaporu.

d Moj brat je umrl pred 150 leti, je izpovedala pred dnevi neka priča v Londonu. Šlo se je za neki prepir radi dedščine „Imate li brate in sestre?“ je vprašal pričo predsednik. „Imel sem brata“, je odgovoril priča, „ali on je umrl pred 150 leti.“ Sodnik je mislil, da se priča iz njega norčuje in ga je že začel karati rasi tega. Priča pa je doprinesel dokaz za svojo trditve. Pričin oče se je bil z 19. letom oženil in njegov hitro potem rojeni sin (pričin brat) je še istega leta umrl. V 75. letu svoje dobe se je na novo oženil in porodil se mu je drugi sin, ki je današnja priča in 94 let star. Priča ima torej popolnoma prav, če trdi, da je njegov brat umrl pred 150 leti.

o Ban in — kmet. Letos na spomlad se je — kakor smo poročali — vozil hrvatski ban Rauch z avtomobilom po Hrvatskem, med drugim tudi v Karlovec in Liko, da bi si pridobil „zaupanje naroda“. Blizu Remetinca mu je prišel nasproti voz kmeta Pustaja. Temu se konji splašijo, porinejo voz nazaj in polomijo pri tem svoro na kolih. Kmet vsled tega razjarjen, ne pusti avtomobila naprej, dokler se mu ne povrne škoda. Nič ne pomaga, ko mu rečejo, da je v avtomobilu sam prevzvišeni ban. Kaj ban! Avtomobil leti ko vrag — vsak lahko reče, da je ban, koga hočem tožiti za odškodnino. Vse zastonj — šele ko je dobil kmet 20 K odškodnine, je smel avtomobil naprej. Človek bi mislil: ban bo vesel, da ima med narodom ljudi, ki tako samozavestno branijo svoje pravice. Kaj šel! Vložil je proti kmetu ovadbo, drž. pravdnštvo ga je obtožilo zaradi javnega nasilja, in kmet je obsojen na 1 mesec težke ječe. Drž. pravdnik vložil priziv radi — prenizko odmerjene kazni.

Rnjževnost.

z Časopis za slovenske lovce. „Slovensko lovsko društvo“ namerava z novim letom pričeti izdajati lastno glasilo. List bo izhajal po enkrat na mesec in se bode bavil v prvi vrsti z lovom, v drugi pa s prirodoslovjem sploh. Namenjen je vsem slovenskim lovcom in se bo oziral na love vseh slovenskih pokrajin. Da list že izpčetka prilagodimo zahtevam svojih čitateljev, vabi odbor tem potom vse slovenske lovce, sporočiti nemudoma svoje želje in nasvete. Objednem vabi lovce-pisatelje stopiti v krog sotrudnikov in do 15. decembra t. l. poslati svoje literarne prispevke za prvo številko. — Vse dopise je nasloviti na: Odbor „Slovenskega lovskega društva“ v Ljubljani.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni poslanec Hrasky o položaju.

d Praga, 26. nov. Na nekem političnem shodu je izjavil drž. poslanec profesor Hrasky, da mora biti smoter češke politike padec barona Bienertha. „Bojim se pa“, je rekel govornik, „da bodo morali po sedanjem položaju v parlamentu češki poslanci obstati na polovici pota in bodo sklenili z Nemci kompromis, kateri nam bode prinesel pomožitev portfeljev.“

Državni zbor.

Dunaj, 26. nov. Predsednik Pattai je otvoril sejo ob pol 12. Po čitanju dopisov in nadomestnih volitvah v odseke je nadaljevala zbornica razpravo o nujnih predlogih glede varstva narodnih manjšin. Malik je izjavil, da živimo sedaj na Avstrijskem v takem kaosu kakor ga še ni bilo in tudi splošna ter enaka volilna pravica ni nič pomagala za rešitev naših notranjih homatij. Po polemiki proti dr. Kramáfu, katerega je dolžil laži (!), je razpravljajal o jezikovnih razmerah na nemško-slovenski meji na Štajerskem.

Napade dr. Kramáfa na nemške uradnike je zavrnil, pa je trdil, da so slovanski uradniki, ki se po njegovem mnenju ukvarjajo samo s politiko, nezmožni in manj vredni. (Medklici in smeh pri Čebih. Malik je sigurno hotel reči, da so nemški avskultanti, ki se v Celju po noči po ulicah pretepajo in pišejo gorostasne neumnosti po sodnijskih zapisnikih pravi nadljudje, slov. uradniki pa nezmožni radi tega, ker so — Slovenci.) Malik se je tudi pritoževal (!) nad postopanjem dunajske policije pri protičeških demonstracijah in je izjavil, da bode glasoval proti — nujnosti predlogov. Drugi govori Čeh Baxa. Seja se nadaljuje.

Zastrupljevalna afera na Dunaju.

z Dunaj, 26. nov. Preiskava v zastrupljevalni aferi je prišla do takega štadija, da se podatki več ne priobčujejo. Sledovi kažejo namreč v neko pokrajinsko mesto in se tam preiskava nadaljuje. Rezultat bo morda znan že prihodnje ure. Pošiljatelja so namreč že dobili v osebi nekega nadporočnika; posadka in ime sta policiji že znana.

Opuščene obmejne straže.

a Dunaj, 26. nov. Cesar je odredil, da se opustijo obmejne straže, takozvani „štrafani“ s koncem novembra.

Vojna pri Melilli se nadaljuje.

a Melilla, 26. nov. Daves zjutraj so odšle čete iz tabora proti Nadorju. Oskrbljene so za tri dni z živežem. Polastiti se hočejo neke vasi, ki obvladuje neke španske utrdbe.

Turčija proti grškemu časopisju.

d Carigrad, 26. nov. Turška vlada je odtegnila poštni debit grškemu časopisju. Ta novica povzroča tu veliko pozornost.

Tržne cene.

25. novembra.

Dunaj. Poljedelska borza: Poročila iz inozemstva niso bila izpodbudna, vseme pa je normalno. Torej niti konzument niti lastitelj ni imel povoda, stopiti iz rezerve. Radi tega se je na borzi zelo malo prometovalo. V nobenem blagu se ni cena kaj posebno menjala, le kornuza je bila 5 vin. višjo.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 35 do K 35³/₈, za dobavo K 34 do K 35⁵/₈. Tendence: trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 28'95, nova kampanja kron 24'95. — Tendence: mirna. Vreme: vedro.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke do 144 vin. mlade težke 153 do 155 vin., mlade, srednje 153 do 155 v. mlade, lahke 146—150 vin. zaloga 23.105 komadov. Prignano komadov, odgnano 396. Ostalo torej 22.709 komadov. Tendence: trdna.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'03, pšenica za oktober K 11'77, rž za april 10'15, oves za april 7'56, kornuza za maj 6'73, ogrščica za avgust 13'40: Tendence: lena, promet 15.000 stotov. Ponude zmerne, efektivna pšenica se še drži, drugo mirno. Veselje kupiti tudi zmerno. Vreme mrzlo.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutaj v modernih fazonah in po solidnih cenah.

Apnenica s kamnolomom

v Celju razpošilja vsak dan sveže

Žgano apno

v izborni kakovosti po znižani ceni.

Velika izdatnost in maščoba! —

Čisto bela barva!

Gnojno apno prodaja kmetovalcem po nizki ceni!

Prijateljem lepe umetnosti!

Najprijetnejša zabava za zimske večere!

Najlepše božično darilo!

APARAT

ZA ŽGANJE SLIK NA LES (BRANDMALEREI)

ZA KOVINSKO PLASTIKO (METALLPLASTIK)

s katerim lahko vsak začetnik brez velikega truda napravi izredno lepe in lične predmete. Navodilo za uporabo je vsakemu aparatu priloženo. Cena kompl. aparat = kakor kaže slika: za žganje slik na les 18 K. za kovinsko plastiko 28 K.

Dobijo se v

Zvezni trgovini v Celju.

